

AVANSINIS PELNO MOKESTIS 2026 m.:

ką buhalteris turi perskaičiuoti ir deklaruoti iki rugsėjo 15 dienos

◆ **2026 m. rugsėjo 15 d.** yra svarbi įmonėms, kurios avansinį pelno mokestį apskaičiuoja pagal praėjusių metų veiklos rezultatus. Iki tos dienos jos turi pateikti 2026 m. III ir IV ketvirčių avansinio pelno mokesčio deklaraciją FR0430 ir sumokėti už III ketvirtį apskaičiuotą avansinį pelno mokestį.

Šiomet įprastą deklaravimo procedūrą papildė dar vienas svarbus veiksmas – 2025 m. pelno mokesčio duomenis reikia perskaičiuoti atsižvelgiant į nuo 2026 m. taikomą 17 proc. pelno mokesčio tarifą. Todėl į **FR0430 formą negalima automatiškai perkelti** vien PLN204 deklaracijoje už 2025 m. nurodytos mokėtinos pelno mokesčio sumos.

KAM AKTUALUS RUGSĖJO 15 D. TERMINAS

Avansinį pelno mokestį apskaičiuoja Lietuvos juridiniai asmenys ir užsienio vienetai, vykdančys veiklą Lietuvoje per nuolatinę buveinę, jeigu jiems netaikoma Pelno mokesčio įstatyme nustatyta išimtis.

FR0430 deklaracijos neteikia ir avansinio pelno mokesčio nemoka:

- vienetai, kurių praėjusio mokestinio laikotarpio apmokestinamosios pajamos buvo ne didesnės kaip 300 000 Eur;
- pirmaisiais mokestiniais metais naujai įregistruoti vienetai;
- vienetai, kurie pagal PMĮ 3 straipsnį nėra pelno mokesčio mokėtojai.

Vertinant 300 000 Eur ribą, svarbios būtent praėjusio mokestinio laikotarpio apmokestinamosios pajamos, o ne apmokestinamasis pelnas, apskaitos pelnas ar į įmonės banko sąskaitą gautos įplaukos.

Jeigu įmonės 2025 m. apmokestinamosios pajamos viršijo 300 000 Eur ribą, FR0430 formos deklaraciją ji paprastai turi būti pateikta net ir tuo atveju, kai dėl nuostolių, lengvatų ar kitų aplinkybių apskaičiuota avansinio pelno mokesčio suma lygi nuliui. VMI taip pat nurodo, kad visais kitais atvejais deklaracija teikiama neatsižvelgiant į tai, ar konkrečiu laikotarpiu avansinį mokestį faktiškai reikia mokėti.

DU AVANSINIO PELNO MOKESČIO APSKAIČIAVIMO BŪDAI

PMĮ 47 straipsnyje nustatyti du avansinio pelno mokesčio apskaičiavimo būdai:

- 1) pagal praėjusių metų veiklos rezultatus;
- 2) pagal numatomą einamųjų mokestinių metų pelno mokesčio sumą.

Pasirinktą būdą įmonė nurodo FR0430 deklaracijoje ir jį taiko einamųjų mokestinių metų avansiniam pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Rugsėjo 15 d. atskiras deklaravimo terminas pirmiausiai aktualus įmonėms, pasirinkusioms mokestį skaičiuoti pagal praėjusių metų veiklos rezultatus. Šios įmonės:

- I ir II ketvirčių avansinį pelno mokestį apskaičiuoja pagal mokestinių metų, buvusių prieš praėjusius mokestinius metus, rezultatus;
- III ir IV ketvirčių avansinį pelno mokestį apskaičiuoja pagal praėjusių mokestinių metų rezultatus.

Kai įmonės mokestiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, 2026 m. III ir IV ketvirčių avansinio pelno mokesčio pagrindas yra 2025 m. veiklos rezultatai.

KODĖL 2025 M. PELNO MOKESTĮ REIKIA PERSKAIČIUOTI

Nuo 2026 m. standartinis pelno mokesčio tarifas padidėjo iki 17 proc. 2025 m. standartinis tarifas buvo 16 proc., todėl 2025 m. PLN204 deklaracijoje apskaičiuotos pelno mokesčio sumos negalima mechanškai padalyti iš keturių.

Apskaičiuojant 2026 m. III ir IV ketvirčių avansinį pelno mokestį pagal 2025 m. rezultatus, 2025 m. pelno mokesčio duomenys turi būti perskaičiuoti taikant 2026 m. tarifą. Pavyzdžiui, įmonė apskaičiavo 250 000 Eur apmokestinamojo pelno už 2025 m. ir 40 000 Eur pelno mokesčio. Perskaičiavus taikant 17 proc. tarifą, pelno mokestis sudaro 42 500 Eur, o vieno ketvirčio avansinis pelno mokestis – 10 625 Eur:

$$250\,000\text{ Eur} \times 17\text{ proc.} = 42\,500\text{ Eur};$$

$$42\,500\text{ Eur} : 4 = 10\,625\text{ Eur.}$$

Taigi po 10 625 Eur nurodoma tiek III, tiek IV ketvirčiui.

Perskaičiavimo tikslas – avansinį mokestį apskaičiuoti pagal einamaisiais, t. y. 2026, metais galiojančias pelno mokesčio apmokestinimo sąlygas, o ne pagal 2025 m. taikytą tarifą.

Pavyzdys

UAB „A“ mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais. Įmonė 2026 m. avansinį pelno mokestį pasirinko apskaičiuoti pagal praėjusių metų veiklos rezultatus.

2025 m. duomenys:

- apmokestinamosios pajamos – 900 000 Eur;
- apmokestinamasis pelnas – 120 000 Eur;
- taikant 2025 m. galiojusį 16 proc. tarifą apskaičiuotas pelno mokestis – 19 200 Eur.

Kadangi 2025 m. apmokestinamosios pajamos viršijo 300 000 Eur ribą, įmonė nėra atleista nuo avansinio pelno mokesčio.

Apskaičiuodama 2026 m. III ir IV ketvirčių avansinį pelno mokestį, įmonė 2025 m. apmokestinamajam pelnui taiko 17 proc. tarifą:

$$120\,000\text{ Eur} \times 17\text{ proc.} = 20\,400\text{ Eur.}$$

Vieno ketvirčio avansinis pelno mokestis:

$$20\,400\text{ Eur} : 4 = 5\,100\text{ Eur.}$$

Iki 2026 m. rugsėjo 15 d. įmonė turi:

- pateikti FR0430 deklaraciją, kurioje III ir IV ketvirčiams nurodoma po 5 100 Eur;
- sumokėti 5 100 Eur avansinį pelno mokestį už III ketvirtį.

IV ketvirčio 5 100 Eur suma turės būti sumokėta iki 2026 m. gruodžio 15 d.

KĄ TIKSLIAI REIKIA ATLIKTI IKI RUGSĖJO 15 DIENOS

Būhalteriiui rekomenduojama atlikti šiuos veiksmus:

1. Patikrinti, ar įmonei apskritai atsiranda perskaičiavimo prievolė

Reikia patikrinti:

- ar įmonė yra pelno mokesčio mokėtoja;
- ar tai nėra pirmasis jos mokestinis laikotarpis;
- ar 2025 m. apmokestinamosios pajamos viršijo 300 000 Eur ribą;
- ar mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

Jeigu mokestinis laikotarpis nesutampa su kalendoriniais metais, deklaravimo ir mokėjimo terminai nustatomi pagal atitinkamus mokestinio laikotarpio mėnesius, o ne automatiškai rugsėjo 15 d.

2. Patikrinti pasirinktą apskaičiavimo būdą

EDS sistemoje reikėtų peržiūrėti anksčiau pateiktą 2026 m. FR0430 deklaraciją ir įsitikinti,

kad įmonė pasirinko avansinį pelno mokestį apskaičiuoti pagal praėjusių metų veiklos rezultatus.

Jeigu pasirinktas numatomos pelno mokesčio sumos būdas, atskira III–IV ketvirčių deklaracija iki rugsėjo 15 d. paprastai neteikiama vien dėl to, kad prasidėjo antrasis metų pusmetis. Pagal numatomą mokestį FR0430 deklaracija už visus keturis ketvirčius teikiama metų pradžioje, tačiau ji gali būti tikslinama, jeigu pasikeičia prognozuojami rezultatai.

3. Sutikrinti 2025 m. PLN204 deklaracijos duomenis

Būtina įsitikinti, kad skaičiavimui atlikti naudojami galutiniai 2025 m. duomenys. Jeigu PLN204 deklaracija buvo patikslinta, avansiniam mokesčiui apskaičiuoti turi būti naudojama patikslinta informacija.

Ypač daug dėmesio reikėtų skirti atvejams, kai 2025 m.:

- buvo taikytas lengvatinis pelno mokesčio tarifas;
- daliai pelno buvo taikomas kitoks apmokestinimas;
- taikytos investicinio projekto ar kitos pelno mokesčio lengvatos;
- buvo apskaičiuotas papildomas mokestis nuo specialios mokesčio bazės;
- mokestinis laikotarpis buvo trumpesnis nei 12 mėnesių.

Tokiais atvejais vien bendros PLN204 deklaracijoje pateiktos mokėtinos sumos perskaičiavimas pagal proporciją gali būti netikslus. Reikia vertinti konkrečias pelno mokesčio apskaičiavimo sudedamąsias dalis.

4. Perskaičiuoti 2025 m. rezultatą taikant 2026 m. tarifą

Kai 2025 m. pelnas buvo apmokestintas taikant standartinį 16 proc. tarifą, o 2026 m. įmonei taikomas standartinis 17 proc. tarifas, perskaičiavimas atliekamas 2025 m. apmokestinamąjį pelną dauginant iš 17 proc.

Nerekomenduojama 2025 m. mokėtino pelno mokesčio tiesiog dalyti iš keturių, nes taip būtų paliktas 2025 m. tarifas.

Taip pat nereikėtų aklai didinti visos 2025 m. pelno mokesčio sumos santykiu 17/16, jeigu

dalys mokesčio buvo apskaičiuota ne pagal standartinį tarifą arba pelno mokesčio suma buvo sumažinta taikant specialias lengvatas.

5. Užpildyti ir pateikti FR0430 deklaraciją

Pagal praėjusių metų rezultatus apskaičiuotos 2026 m. III ir IV ketvirčių sumos deklaruojamos FR0430 formoje.

Deklaracija teikiama elektroniniu būdu per VMI Elektroninio deklaravimo sistemą. Iki pateikimo verta sutikrinti:

- deklaracijoje nurodytą mokestinį laikotarpį;
- pasirinktą apskaičiavimo būdą;
- III ir IV ketvirčių sumas;
- ar deklaracija nėra pateikiama kaip nauja, kai turėtų būti tikslinamas ankstesnis dokumentas;
- ar skaičiavimas atitinka galutinę 2025 m. PLN204 deklaraciją.

6. Sumokėti III ketvirčio avansinį mokestį

Iki rugsėjo 15 d. turi būti ne tik pateikta deklaracija, bet ir sumokėta joje už III ketvirtį apskaičiuota suma.

Pelno mokesčio įstatymo komentare nurodyta, kad avansinis pelno mokestis mokamas ne vėliau kaip kiekvieno ketvirčio paskutinio mėnesio 15 dieną: už III ketvirtį – iki rugsėjo 15 d., už IV ketvirtį – iki gruodžio 15 d.

Mokėjimo dokumente būtina teisingai nurodyti VMI įmokos kodą. Vien tik teisingas gavėjo pavadinimas nekompensuoja netinkamai pasirinkto įmokos kodo.

KĄ DARYTI, JEIGU 2026 M. PELNAS BUS GEROKAI MAŽESNIS

Praktikoje gali susidaryti situacija, kai pagal 2025 m. rezultatus apskaičiuotas avansinis mokestis yra didelis, tačiau 2026 m. įmonės veiklos rezultatai suprastėjo.

Vien tai, kad 2026 m. faktinis pelnas mažėja, savaime nepanaikina pagal ankstesnių metų rezultatus apskaičiuotos prievolės. Todėl buhalteris kartu su įmonės vadovybe turėtų įvertinti:

- 2026 m. faktinį aštuonių mėnesių rezultatą;
- prognozuojamas rugsėjo–gruodžio pajamas ir sąnaudas;
- galimus neleidžiamus atskaitymus;

- mokestinių nuostolių panaudojimą;
- 2026 m. taikytinas lengvatas;
- realią metinę pelno mokesčio sumą.

Jeigu įmonė avansinį mokestį skaičiuoja pagal numatomą einamųjų metų pelno mokestį, jos apskaičiuota avansinio pelno mokesčio suma turi sudaryti ne mažiau kaip 80 proc. faktiškai už 2026 m. apskaičiuoto pelno mokesčio. Pavyzdžiui, jeigu prognozuojamas 2026 m. pelno mokestis yra 57 500 Eur, bendra avansinio mokesčio suma negali būti mažesnė kaip 46 000 Eur.

Todėl prognozė negali būti vien formali. Ji turi būti pagrįsta apskaitos duomenimis, biudžetu, sudarytomis sutartimis ir kitomis objektyviomis aplinkybėmis.

DAŽNIAUSIOS BUHALTERIŲ KLAIDOS

1. Perkeliama 2025 m. PLN204 deklaracijoje nurodyta mokėtina suma jos neperskaičiuojama.

2025 m. standartinis tarifas buvo 16 proc., o 2026 m. – 17 proc. Todėl 2025 m. mokestį dalijant iš keturių būtų apskaičiuotas per mažas 2026 m. avansinis mokestis.

2. Vertinama ne ta 300 000 Eur riba.

Riba siejama su apmokestinamosiomis pajamomis, o ne su pelnu, apyvarta pagal finansines ataskaitas ar pinigų įplaukus.

3. Iki rugsėjo 15 d. pateikiama deklaracija, bet nesumokamas mokestis.

Deklaravimo ir mokėjimo prievolės yra atskiros. FR0430 deklaracijos pateikimas savaime nelaikomas mokesčio sumokėjimu.

4. Sumokama ir už III, ir už IV ketvirtį.

Iki rugsėjo 15 d. privaloma sumokėti III ketvirčio sumą. IV ketvirčio suma mokama iki gruodžio 15 d., nors abu ketvirčiai deklaruojami rugsėjį.

5. Neatsižvelgiama į patikslintą PLN204 deklaraciją.

Jeigu po FR0430 formos pateikimo patikslinama 2025 m. metinė pelno mokesčio deklaracija ir dėl to pasikeičia avansinio mokesčio pagrindas,

turi būti įvertinta ir FR0430 deklaracijos tikslinimo būtinybė.

6. Visa pelno mokesčio suma mechaniškai dauginama iš 17/16.

Toks būdas gali tikt tik paprastoje situacijoje, kai visas 2025 m. apmokestinamasis pelnas buvo apmokestintas taikant vienodą 16 proc. tarifą ir nebuvo specialių mokesčio sumažinimų. Kitais atvejais būtina perskaičiuoti atskiras mokesčio bazės dalis.

BUHALTERIO KONTROLINIS SĄRAŠAS

Iki 2026 m. rugsėjo 15 d. reikėtų įsitikinti, kad:

- patikrintos 2025 m. apmokestinamosios pajamos ir 300 000 Eur riba;
- nustatyta, ar įmonė privalo mokėti avansinį pelno mokestį;
- peržiūrėtas 2026 m. pasirinktas apskaičiavimo būdas;
- naudojama galutinė 2025 m. PLN204 deklaracija;
- 2025 m. rezultatas perskaičiuotas pagal 2026 m. taikomą pelno mokesčio tarifą;
- įvertintos lengvatos ir taikant skirtingus tarifus apmokestintos sumos;
- teisingai apskaičiuotos III ir IV ketvirčių sumos.

Taigi, 2026 m. rugsėjo 15 d. terminas nėra tik formalus FR0430 deklaracijos pateikimo terminas. Įmonėms, avansinį pelno mokestį skaičiuojančioms pagal praėjusių metų veiklos rezultatus, reikia iš naujo įvertinti 2025 m. mokesčio bazę ir ją perskaičiuoti pagal 2026 m. galiojantį 17 proc. tarifą.

Svarbiausia taisyklė buhalterui – į deklaraciją neperkelti 2025 m. mokėtino pelno mokesčio automatiškai. Pirmiausiai reikia nustatyti, kokia pelno mokesčio suma pagal 2025 m. rezultatus būtų apskaičiuota taikant 2026 m. taisykles, ir tik tada apskaičiuoti III bei IV ketvirčių avansines įmokas.

Patikslinta deklaracija pateikiama iš naujo. Vėliausiai pateikta avansinio pelno mokesčio deklaracija bus laikoma teisinga.

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos viršininko
2002 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 289
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2016 m. liepos 15 d. įsakymo
Nr. VA-103 redakcija)

AVANSINIO PELNO MOKESČIO DEKLARACIJOS FR0430 FORMOS UŽPILDYMO Taisyklės

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

<...>

4. Remdamiesi PMĮ nuostatomis, deklaracijos neteikia ir avansinio pelno mokesčio nemoka:

4.1. einamaisiais mokestiniais metais įregistruoti nauji vienetai;

4.2. vienetai, kurių praėjusio mokestinio laikotarpio apmokestinamosios pajamos neviršijo 300 000 eurų (nesvarbu, nuo kurio mėnesio vienetas pradėjo veiklą).

5. Naujai įregistruoti vienetai, pasirinkę avansinį pelno mokestį mokėti pagal praėjusių metų veiklos rezultatus, antrųjų mokestinių metų (einančių po mokestinių metų, kuriais vienetas buvo įregistruotas) I–II ketvirčių deklaracijos neteikia ir šių ketvirčių avansinio pelno mokesčio nemoka (t. y. šie vienetai antraisiais mokestiniais metais avansinį pelno mokestį pradeda mokėti nuo einamųjų metų septinto mėnesio ir teikia tik III–IV ketvirčių deklaraciją).

6. Deklaracija mokesčių administratoriui pateikiama, neatsižvelgiant į tai, ar tą ataskaitinį laikotarpį vienetui reikia mokėti avansinį pelno mokestį, ar ne (išskyrus šių Taisyklių 4 ir 5 punktuose nurodytus atvejus).

7. Remiantis PMĮ 47 straipsnio 2 dalimi, avansinis pelno mokestis gali būti apskaičiuojamas dviem būdais: pagal praėjusių metų veiklos rezultatus arba pagal numatomą einamųjų mokestinių metų pelno mokesčio sumą. Kiekvienų mokestinių metų pradžioje vienetas pasirenka avansinio pelno mokesčio apskaičiavimo būdą (vieną iš nurodytųjų), kurį taiko tų (einamųjų) mokestinių metų avansinio pelno mokesčio sumoms apskaičiuoti.

<...>

14. Mokesčių mokėtojai mokesčių administratoriui deklaracijas turi teikti Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo taisyklėse, patvirtintose Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. VA-135 „Dėl Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo“ (toliau – Deklaracijų pateikimo taisyklės), nustatyta tvarka. Deklaracija elektroniniu būdu teikiama per Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos elektroninio deklaravimo sistemą (<https://deklaravimas.vmi.lt>), vadovaujantis Dokumentų teikimo elektroniniu būdu taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2010 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. VA-83 „Dėl Dokumentų teikimo elektroniniu būdu taisyklių patvirtinimo“. (galiojo nuo 2017 01 01 pagal VMI prie LR FM viršininko 2016 07 15 įsak. Nr. VA-103 iki 2025 11 28, panaikinta VMI prie LR FM viršininko 2025 11 28 įsak. Nr. VA-112)

► 14. Mokesčių mokėtojai mokesčių administratoriui deklaracijas turi teikti Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo taisyklėse, patvirtintose Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. VA-135 „Dėl Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo taisyklių ir sprendimų patvirtinimo“, (toliau – Deklaracijų pateikimo taisyklės) nustatyta tvarka. Deklaracija elektroniniu būdu teikiama per Valstybinės mokesčių inspekcijos elektroninio deklaravimo informacinę sistemą (<https://deklaravimas.vmi.lt>), vadovaujantis Valstybinės mokesčių inspekcijos Elektroninio deklaravimo informacinės sistemos naudojimo taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2021 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. VA-72 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos elektroninio deklaravimo informacinės sistemos naudojimo taisyklių patvirtinimo“. ◀ (galioja nuo 2025 11 29 pagal VMI prie LR FM viršininko 2025 11 28 įsak. Nr. VA-112)

<...>

„Pačiolio“ norminių aktų sąvadai > „Pelno mokestis“ > II. Deklaravimas: Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymas „Dėl Avansinio pelno mokesčio deklaracijos FR0430 formos ir jos užpildymo taisyklių patvirtinimo“ (2002 10 08 Nr. 289).